

Protokół NR XIII / 11
z uroczystej sesji Rady Miejskiej w Zawierciu

poświęconej nadaniu
Honorowego Obywatelstwa Miasta Zawiercie
Panu Władysławowi Żuk

z dnia 31 sierpnia 2011 r.

Uroczysta sesja Rady Miejskiej w Zawierciu odbywała się w Urzędzie Miejskim w Zawierciu w sali narad – parter, pod przewodnictwem Przewodniczącego Rady Miejskiej w Zawierciu **Edmunda Kłóska**.
Sesja trwała od godziny 10.00. do godziny 11.00.

Przewodniczący Rady Miejskiej powitał wszystkich gości przybyłych na uroczystą sesję, a w szczególności laureata Pana Władysława Żuka wraz z małżonką.

W uroczystych obchodach uczestniczyli :

Pani Maria Gajeka – Bożek

Posel na Sejm RP III i IV kadencji

Pan Stanisław Dąbrowa

I Wicewojewoda Śląski

Pan Marian Gajda

Radny Sejmiku Województwa Śląskiego

Pan Witold Grim

Radny Sejmiku Województwa Śląskiego

Pan Jozef Piontek

Przewodniczący Stowarzyszenia PRATO-

EBENSEE

oraz reprezentant Burmistrza Miasta Ebensee
wraz z małżonką.

Pan Adam Rozlach

Przewodniczący Rady Powiatu

Pan Rafał Krupa

Starosta Zawierciański

Pana Marka Fiutaka

Komendanta Powiatowej Straży
Pożarnej w Zawierciu

Pan Janusz Ciszek

Zastępca Komendanta Komendy Powiatowej
Policji w Zawierciu

Pan Włodzimierz Gorzelak

Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych

radni Rady Miejskiej : Chłosta Jarosław, Czajkowski Artur, Gębarski Wacław,
Imielski Konrad, Kłósowski Edward, Kłósek Edmund, Kornobis – Wieczorek
Elżbieta, Kręgiel Andrzej, Machura Małgorzata, Mazur Mirosław, Mićka Ewa,

Miszczyk Tadeusz, Mucha Popiel Teresa, Orman – Makięła Barbara, Pacia Tomasz, Pierzchała Grzegorz, Przybyła Marcin, Sochacki Krzysztof, Sygiet Jan, Urbańczyk Jan, i Wojtaszczyk Zbyszek.

Pan Ryszard Mach	Prezydent Miasta Zawiercia
Pan Wojciech Mikula	Zastępcą Prezydenta Miasta
Pan Marek Kozieł	Zastępcą Prezydenta Miasta
Pan Arkadiusz Iłski	Skarbnik Miasta
Pan Marek Borowik	Sekretarz Miasta
Pan Wojciech Pacula	Dziennikarz Polskiego Radia Katowice

przedstawiciele Biur Poselskich i Senatorskich,
przedstawiciele zawierciańskich zakładów pracy, organizacji społecznych i politycznych,
przedstawiciele samorządów mieszkańców,
Naczelnicy Wydziałów Urzędu Miejskiego,
dyrektorzy podległych jednostek organizacyjnych,
przedstawiciele mediów.

Prowadzący obrady również serdecznie powitał Dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego Pana Lecha Młodzińskiego wraz z młodzieżą, która dzięki kontaktom i staraniom Pana Władysława Żuka mogła wyjeżdżać do naszego partnerskiego miasta Ebenze na wymianę młodzieży. Powitał delegacje młodzieży z innych szkół miejskich.

Przewodniczący Rady Edmund Klósek poinformował, iż Tytuł Honorowego Obywatelstwa Miasta Zawiercia jest największym wyróżnieniem jakie Rada Miejska może nadać osobom zasłużonym dla naszego miasta i jego mieszkańców. W Zawierciu oprócz Pana Władysława Żuka tytuł Honorowego Obywatelstwa Miasta Zawiercie został nadany Panu Wiesławowi Ochmanowi w 1995 r. / 21 lutego /. Nadanie Tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Zawiercia jest zaszczytnym dowodem uznania dla osoby o wysokim autorytecie moralnym, niepowtarzalnym wkładzie w historię, rozwój i znaczenie miasta. Jest najważniejszą formą uznania indywidualnych zasług dla miasta, jego rozwoju, ratowania pamiątek kultury narodowej, popularyzacji wiedzy o naszym mieście i jego historii. Uważa, że Pan Władysław Żuk swoją postawą, działaniem, promowaniem miasta, ogromnym autorytetem moralnym w pełni zasłużył na nadanie tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Zawiercie.

Pan Wojciech Pacula wygłosił laudację na cześć laureata uzupełnioną zaprezentowaniem sylwetki Pana Władysława Żuka dokonaną poprzez prezentację multimedialną opracowaną przez Naczelnika Wydziału Rozwoju i Promocji Miasta Wojciecha Dziąbka.

Pan Wojciech Pacula powiedział, że miło jest uczestniczyć w procesie nadania honorowego obywatelstwa miasta, zwłaszcza, że osoba, której tytuł się nadaje, jest prywatnie moim, przyjacielem. Dziękuje Bogu i sobie, że dane mi było spotkać na mojej drodze Pana Władysława.

Szanowny Panie Władysławie, Szanowni Państwo. Jest wśród nas – bo jest jednym z nas, mógłby być moim ojcem, może dziadkiem dla kogoś z tego gremium. Mówi się o tych z jego pokolenia, że to pokolenie Kolumbów. Urodzeni już w niepodległej Polsce – dla Pana Władysława to rok 1919. Młodość, dojrzewanie, przypada na czas międzywojennego dwudziestolecia. On sam w chwili wybuchu wojny ma 20 lat. Chłopak ze Starówki Warszawskiej. Przed nim całe życie, a tu agresja hitlerowska na Polskę i okupacja, a co już wiemy z perspektywy historii, koszmar obozów koncentracyjnych. Świadectwem dla pokoleń następnych są jego wspomnienia, słowa i czyny, żywego z krwi i kości człowieka – jednego z nas.

Rok 1940 kwiecień, Warszawa, łapanki, przeszukania domów, gestapo tropi załóżki konspiracji. W takich okolicznościach, tylko z podejrzeniem, że się mógł otrzeć o działalność antyniemiecką, trafia do więzienia na Pawiaku, potem, w bydłym wagonie transport do Oświęcimia. Stąd po trzech miesiącach i segregacji więźniów, jako podejrzany politycznie trafia do Mauthausen, stąd zaś do filii w podalpejskim Ebensee, gdzie hitlerowcy w górach, w skałach pracują nad nową bronią. Tak by świat się nie dowiedział i tak by żaden ze świadków nie przeżył. On i niewielu innych przeżyli na przekór wyrokowi.

Młode pokolenie, które rozpocznie jutro rok szkolny będzie mieć, także tu w Zawierciu, kłopot z odpowiedzią na pytanie Pawiak ? – więzienie czy rezydencja, Auschwitz ? – polski obóz koncentracyjny czy hitlerowska fabryka śmierci na ziemiach okupowanych, numer obozowy ? – urzędniczy pomysł statystyczny czy tylko dokument tożsamości dla każdego z rasy podludzi ?

Zastanówmy się czy świadectwo tego człowieka nie mówi ?

Pan Władysław mówi, że odkrył swoje powołanie, chce mówić o tym co przeżył, co pamięta. Prawda czasami bywa bolesna zanim wyzwoli.

W prewencyjnym obozie na terenie Austrii, której wielu ówczesnych obywateli uwierzyło w teorię i hasła Hitlera, że im się będzie żyło lepiej, tylko Słowianom, Żydom, niepewnym politycznie musi być gorzej, najlepiej po niewolniczym wykorzystaniu ich zgładzić. Nieludzka idea, a jednak ludzie ludziom zgotowali ten los.

Pod kolbami, w eskorcie esesmanów trzeba było np. drążyć tunel w nieludzkich warunkach. Więźniowie wynosili zwłoki z grot, komór skalnych w nadziei, że ich też ktoś wyniesie, a wiedzieli, że mogą zostać wśród zgliszczy, bo hitlerowcy planowali wysadzić w powietrze ten przedziwny zakład pracy - obóz koncentracyjny Mauthausen na skraju Ebensee.

Zostając wśród żywych, gdy psychika wróciła do normy Władysław Żuk, wtedy obywatel Austrii, gdzie został po obozowym koszmarze, żyje drugim, danym mu od losu, Boga życiem. Służy innym, opowiada w ramach specjalnych lekcji, współorganizuje środowiska kombatanckie. Zyskuje szacunek lokalnej społeczności. W Ebensee jak nasz Vlado, pomaga, czasem szarga sumienie, ale jest też jednym z nich, podejmuje banalne życie, pracę, nawet gra w piłkę w ich amatorskiej drużynie / stoi na bramce /.

Po śmierci jego pierwszej żony dziwnym splotem okoliczności poznaje kobietę z Zawiercia, Panią Teodozję. To czas gdy Polska, jako kraj o pełnej suwerenności swym obywatelom otwiera możliwość wyjazdów i poznawania świata, a w tym świecie rozrzućeni przez historię Polacy. Nauczycie gdy odwiedza jakieś odległe miejsce, region jest dociekliwy, dopytuje, poznaje nowych ludzi, czasem spotyka bratnią duszę, tak rodzi się pewna mocna więź – tak to było. A ja powiem to publicznie, niech się Państwo Szanowni, Pani Teodozjo, Panie Władysławie nie gniewają za te słowa, a może Władysław spotkał drugą miłość, a może pierwszą ? to jest jego tajemnica, a skoro Zawiercianka to musiał pokazać, że pokocha i jej „gniazdo” miasto Zawiercie. Stąd są tu od kilku lat obywatelami tego miasta także. W latach dziewięćdziesiątych, a to już mija 20 lat, gdy grupy młodzieży z Zawiercia jeżdżą do Ebensee, które dzięki włodarzom miasta z tamtych czasów stało się miastem partnerskim wpisując się w ogólnoeuropejski program takich lekcji. Od daty podpisania umowy minęło rok temu dziesięć lat. Umowę miasta partnerskich podpisywał ówczesny Prezydenta Miasta Zawiercia Konrad Imielski. Tam kilka tysięcy, w sumie dzieci, uczestniczy w gawędach, wizytach na miejscu byłego obozu. Widzą jak Pan Władysław pielęgnuje pamięć, dba o cmentarz, uparczywie tłumaczy wojenne losy każdej swojej grupie, jak kronikarz, jak pedagog – wychowawca. Mnie utkwiła opowieść o dramacie wyzwolenia obozu 2 maja 1945 r. kiedy amerykańscy żołnierze rozdali czekoladę, w dobrej intencji by posili się więźniowie w pierwszych godzinach wolności, zmizerowane żołądki, jelita, wyniszczone organizmy nie wytrzymały tego ładunku kalorii. Kilkudziesięciu ex więźniów rano zmarło w boleściach. Władysław pamięta, że trzeba było wchodzić w tę wolność po 45 roku bardzo ostrożnie i powoli.

Żyjąc wśród Austriaków nawiązał przyjaźń z obecnym na dzisiejszej uroczystości, Panem Jozefem Piontkiem akurat Śląskiego pochodzenia, z którym mógłby nawet pogadać po polsku. Pan Piontek zyskał nowych przyjaciół z Prato włoskiego miasta, bo od 1943 r. do obozu Ebensee zwożono także włoskich więźniów.

Proszę o wyświadczenie nam tego wielkiego zaszczytu i przyjęcie z naszych rąk Honorowego Obywatelstwa.

Prezentacja stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Zawierciu wręczył Panu Władysławowi Żuk
AKT NADANIA HONOROWEGO OBYWATELSTWA MIASTA
ZAWIERCIA wraz z uchwałą Rady Miejskiej w Zawierciu nadającej honorowe
obywatelstwo. Złożył Panu Władysławowi Żukowi najserdeczniejsze gratulacje,
dziękując za wspaniałą drogę jaką kroczy.

Głos zabrał **Prezydent Miasta Ryszard Mach** – dzisiaj jest dzień radosny nie tylko dlatego, że za oknami świeci słońce, ale radość panuje w naszych sercach. To drugi honorowy obywatel miasta Zawiercia. Tak jak wspomnieliśmy Przewodniczący Rady Miejskiej pierwszym honorowym obywatelem jest Pan Wiesław Ochman. Pozwolę sobie teraz skierować do naszego drugiego honorowego obywatela miasta adres, który pozwolę sobie odczytać :

Tytuł Honorowego Obywatela Miasta jest wyrazem najwyższego wyróżnienia za wybitne zasługi dla dobra Miasta, jest dowodem uznania za utrwalanie humanistycznych idei i treści.

W każdej społeczności żyją ludzie niezwykli, wybitni cieszący się ponadprzeciętnym zaufaniem społecznym, budzący sympatię, podziw, uznanie i szacunek. Jest to na pewno jedno z najcenniejszych w życiu wyróżnień, jakie może spotkać człowieka oddanego miastu, miejscom, które wybrał mu los.

Szanowny Laureacie,

Akt nadania honorowego obywatelstwa jest wyrazem naszej wdzięczności i uznania dla Pana odwagi wobec zbrodni hitlerowskich, wobec nazistowskiej zagłady - wyrazem naszej solidarności z Pana wysiłkami ochronienia od zapomnienia najtragiczniejszych kart historii XX wieku. Jest wyrazem naszego szacunku dla dziedzictwa narodowego, Pana wiedzy, doświadczeń i zasług w jego upowszechnianie i ochronę.

Akt nadania tego zaszczytnego tytułu kreuje wizerunek Zawiercia - miasta przyjaznego obywatelom świata i humanistom Europy, jest nadaniem godności całemu miastu.

Dziś, kolejny raz, możemy być dumni i szczęśliwi mogąc szczyć się Honorowym Obywatelem Miasta – osobowością znamienitą, ujmującą serdeczną i oddaną zawierciańską krainie.

Szanowny Laureacie,

Dziękujemy za umacnianie pojednania i wartości ponadnarodowych, za działania na rzecz solidarności młodego pokolenia, za serce na rzecz porozumienia i współpracy pomiędzy samorządami miast partnerskich Zawiercie – Ebensee, za popularyzację dobrego obrazu Polaka poza granicami Polski, za krzewienie postawy humanizmu, otwartości i zaufania dla Zawiercian.

Szanowny Laureacie,

Prosimy przyjąć nasze najszczerze życzenia – długich lat życia, ogromnej satysfakcji z podjętej misji oraz osobistego szczęścia.

Prezydent Miasta Zawiercia wręczył laureatowi grawerton z tekstem

„ Gratulacje
dla
Pana Władysława Żuka
z okazji nadania tytułu
Honorowego Obywatela Miasta
za ochronę i upowszechnianie dziedzictwa narodowego
oraz działania na rzecz samorządowej współpracy miast partnerskich
Zawiercie – Ebensee”

Głos zabrał **Pan Władysław Żuk** szanowny Panie Prezydencie, Przewodniczący Rady, drodzy i kochani radni i szanowna publiczności. Dzisiejszy dzień jest dla mnie dniem wyjątkowym, najpiękniejszym w moim życiu. Dziękuję za uznanie i wyróżnienie, ale z drugiej strony tak sobie myślę, że ja na to nie zasłużyłem. Jeżeli zasłużyłem to nie sam tylko dzięki nauczycielom i młodzieży. Od 22 lat oprowadzam po obozie młodzież z Niemiec, Austrii i innych krajów, w tym także od 10 lat młodzież z Polski. Przekazałem swoją wiedzę z czasów wojny, opowiadałem o swojej przeszłości około 30.000 uczniom.

Na początku lat dziewięćdziesiątych wraz z Burmistrzem Ebensee przyjechał na zaproszenie Prezydenta Miasta Konrada Imielskiego do Zawiercia. W 1992 r. do Ebensee pierwszy raz wyjechała zawierciańska młodzież. W 1993 r. została podpisana umowa partnerska miast Zawiercie – Ebensee. Moje zadanie się jeszcze nie skończyło, chce dożyć do 100 lat.

Dwa lata temu przyszedł czas, aby wrócić do Polski i podziękować mieszkańcom Ebensee. Przygotował sobie do przedstawienia swojej drogi, ale to wszystko było pokazane i powiedziane w prezentacji.

Chce dalej pracować, robić to co robił w Austrii, przekazywać swoją wiedzę z tamtych strasznych lat. Zwrócił się o pomoc, aby mógł chodzić do szkół, przekazywać młodzieży swoją wiedzę, to dla niego jest terapia, trzyma go na duchu. Chce opowiedzieć młodzieży o historii, aby ona mogła dalej przekazać. Chce zrobić to co udało mu się zrobić w Austrii.

Powitał swojego najlepszego przyjaciela z Ebensee Pana Jozefa Piontek wraz z małżonką. Pan Piontek jest przeciwnikiem politycznym burmistrza Ebensee. Robi wielkie projekty z młodzieżą niemiecką, włoską i polską w Ebensee.

Wielu nauczycieli pyta kiedy będzie książka, na co on odpowiada, że nie umie pisać książek. Jednak zgłosiła się redaktorka, która powiedziała, że napisze książkę, opíše jego historię. Książka miała się ukazać na dzisiejszą uroczystość, ale niestety nie udało się. Zwrócił się z prośbą do władz zawierciańskich o pomoc finansową na wydanie książki.

Złożył serdeczne podziękowania za uhonorowanie tak ważnym tytułem Honorowego Obywatela Miasta Zawiercia i za tą uroczystość, która spotkała go we własnym kraju.

„Przyjechałem do Zawiercia i zostałem Honorowym Obywatel Miasta czy to nie jest piękne.”

Następnie głos zabrali :

(**I Wicewojewoda Śląski Stanisław Dąbrowa** są takie momenty w życiu, w których warto się zatrzymać, żeby pomyśleć co było za mną i sądzę, że Pan Władysław ma taki dzień dzisiaj – co zrobiłem i co mogę jeszcze zrobić. Należy się wielkie uznanie i gratulacje dla Rady Miejskiej w Zawierciu, że dostrzegła taką osobę, świadka historii. Wielu jest żyjących świadków tamtych czasów, ale nie wielu robi tak, aby nie zapomnieć tamtego czasu, aby więcej nie opanował nas taki dramat. Każdy z nas jest zadowolony, dumny i ma wielki szacunek i uznanie dla Pana Władysława.

Z wielką radością przyjąłem zaproszenie, bo niewiele spotkałem takich ludzi jak Pan Władysław Żuk, którzy nie pozwalają zapomnieć o tamtych czasach. Miasto Zawiercie powinno być z tego dumne, że wśród jego obywateli żyje Pan Władysław Żuk.

(**Przewodniczący Stowarzyszenia PRATO-EBENSEE Przedstawiciel Burmistrza Miasta Ebensee Jozef Piontek /tłumaczenie Pani Danuta Malec/**

Szanowny panie Prezydencie, szanowni Panie i Panowie RM oraz obecni tu goście. Na początku mojego wystąpienia, chciałbym serdecznie podziękować za zaproszenie na dzisiejsze święto. Jako starosta/przewodniczący do spraw młodzieży oraz projektów europejskich miasta Ebensee pragnę przekazać Państwu pozdrowienia od naszego burmistrza oraz wszystkich mieszkańców mojego miasta. To prawdziwy znak (zbieg okoliczności), że dokładnie dzisiaj przypada 72 rocznica napaści nazistów na radiostację w Gliwicach. Ta napaść rozpoczęła II Wojnę Światową i zmieniła losy wielu istnień ludzkich jak również uhonorowanego dzisiaj pana Władysława Żuka.

Dzisiejsze wyróżnienie traktuję jako hołd złożony wielu Polakom poległym podczas II Wojny Światowej. To wyróżnienie jest również uznaniem działań pana Władysława Żuka na rzecz swojego kraju i tego miasta. Ponad 60 lat mieszkał w Ebensee i działał niestrudzenie na rzecz tworzenia kart historii i pamięci; był jednak ciągle związany sercem ze swoją Ojczyzną – Polską.

Szanowni Panie i Panowie chciałbym podziękować za to, że zdecydowaliście się uhonorować Pana Władysława Żuka tytułem Honorowego Obywatela Miasta Zawiercie za zasługi na rzecz miasta.

Jest dla mnie wielkim zaszczytem, że mogę w imieniu obywateli miasta Ebensee pogratulować mojemu przyjacielowi za to szczególne wyróżnienie i życzyć mu wszystkiego dobrego.

Niech żyje Zawiercie, niech żyje Polska.

Przewodniczący Rady Powiatu Adam Rozlach Panie Przewodniczący, Panie Prezydencie, a przede wszystkim Panie Władysławie. Pan prezentuje sporą witalność i chce dożyć 100 lat, a my mówimy jeszcze drugich stu lat.

Jest wielki zaszczyt dla miasta, dla stolicy powiatu zawierciańskiego, że ma takiego mieszkańca. To wielkie wyróżnienie jest dla Pana, ale to miasto, które posiada swoich obywateli, zacnych, wielkich, wykształconych ludzi, którzy wiele wnoszą, którzy mają kręgosłup moralny, ludzi którzy wiele zrobili dla tego miasta, głoszą jego historię, są ambasadorami tego miasta, jest miastem bogatym. Występuje nie tylko w imieniu własnym, ale również w imieniu Starosty Zawierciańskiego. Rada Miejska przyznając Panu tytuł Honorowego Obywatela Miasta podkreśliła, że wie, że pamięta, że historia dla niej się liczy, ale powiedziała, że materia jest ważna, ale nie najważniejsza. Na równi z materia docenia takie wartości jak kultura, kręgosłup moralny i wyrazem tej decyzji Rady było właśnie przyznanie tytułu Honorowego Obywatela.

Pozwoli pan, że zacytuje jedno zdanie z adresu

„ Jest Pan jedną z tych wspaniałych wysp, jedną z rzadkich krain, których odwiedzanie przywraca duchową równowagę, nastraja życzliwością każe z dystansem spojrzeć na własne, małostkowe problemy. Owe krainy czynią nas rozważniejszymi w słowach i działaniach, uczą pokory, nadają właściwą miarę naszej obecności w ludzkim organizmie.”

W imieniu Rady Powiatu Zawierciańskiego i Starosty Zawierciańskiego jeszcze raz życzę Panu kolejnych 100 lat.

Posel na Sejm RP w kadencji III i IV Maria Gajeka – Bożek ma wielki zaszczyt znać dzisiejszego laureata Pana Władysława. Złożyła serdeczne gratulacje z okazji przyznania honorowego obywatela jej rodzinnego miasta. Jako Przewodnicząca Rady Miejskiej i Poseł na Sejm RP miała honor pracować panem Władysławem, który tak wiele zrobił dla miasta i jego młodzieży. Życzy im dużo zdrowia i aby w jesieni Waszego życia zawsze świeciło Wam słońce.

Przewodniczący Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych Włodzimierz Gorzałak Panie Władysławie pięknie dziękujemy wszyscy kombatanci i obozowicze żyjący w tym mieście.

Radny Sejmiku Województwa Śląskiego Marian Gajda drogi jubilate najlepsze życzenia w imieniu nas radnych Sejmiku Wojewódzkiego Pana Witolda Grima i własnym. Cieszy się, że Pan doczekał tej uroczystości i że miasto Zawiercie potrafiło docenić to co Pan zrobił dla tego miasta, to co Pan przeżył. Pan przyjął młodzież, opowiadał o tych trudnych czasach tak, aby mogli zapamiętać. Gratulujemy miastu, że potrafiło docenić, uhonorować Pana tak zaszczytnym tytułem. Życzę zdrowia, pomyślności i spełnienia tych najskrytszych marzeń, które ma Pan zaplanowane. Jeszcze raz drugiego 100 lat

Przewodniczący Rady Miejskiej Edmund Klósek podziękował wszystkim za udział w uroczystości.

Przewodniczący Rady zamknął uroczystą sesję

Przebieg sesji utrwalono na płycie CD w wersji audio.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

inż. Edmund Klósek